

Największy rosyjski atak na infrastrukturę energetyczną Ukrainy

Andrzej Wilk, Sławomir Matuszak

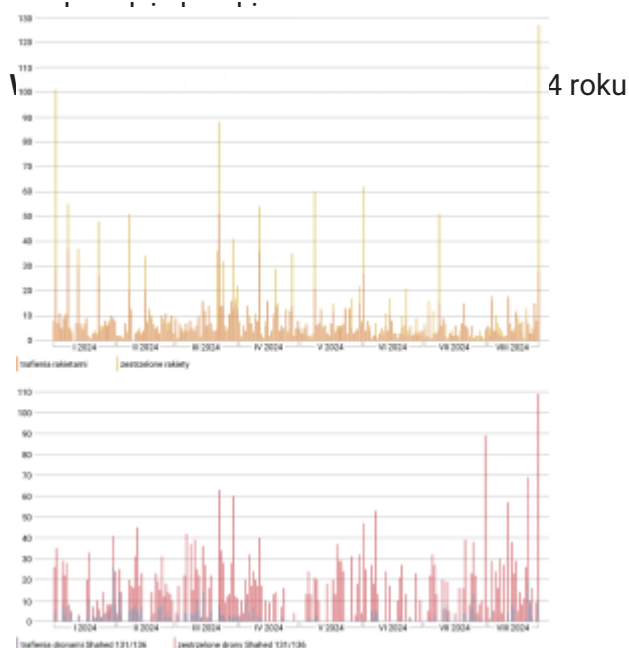
26 sierpnia Rosja przeprowadziła kolejne zmasowane uderzenie na infrastrukturę Ukrainy, w przeważającej mierze energetyczną. Wykorzystała do tego rekordową liczbę środków rażenia (zob. wykres). Według ukraińskiego Dowództwa Sił Powietrznych agresor użył łącznie 127 rakiet różnych typów i 109 dronów uderzeniowych, a zestrzelone miały zostać 102 rakiety i 99 bezzałogowców. Na mniejszą liczbę wykorzystanych rakiet i jednocześnie niższą skuteczność obrony powietrznej wskazują z kolei źródła lokalne. Premier Denys Szmyhal potwierdził, że zniszczenia odnotowano w piętnastu regionach Ukrainy (zob. tabela), a operator sieci elektroenergetycznych Ukrenerho zdecydował o wprowadzeniu awaryjnych wyłączeń prądu w całym kraju. W stolicy i kilku miastach obwodowych doszło także do przerywania dostaw wody. Częściowo wstrzymano ruch pociągów, a aby utrzymać połączenia dalekobieżne, przedsiębiorstwo Ukrzaliznycia uruchomiło tabor spalinowy. 27 sierpnia w części regionów (m.in. w Kijowie i obwodzie kijowskim) zapowiedziano możliwe przerwy w dostawach prądu, które mogą trwać ponad 12 godzin na dobę.

Rosjanie uderzyli głównie w podstacje energetyczne, ale wczesnym popołudniem potwierdzono, że wrogie pociski trafiły też w Kijowską Elektrownię Wodną w Wyszogrodzie (na północ od stolicy, 440 MW mocy zainstalowanej). Według przedstawicieli władz nie doszło jednak do poważnych zniszczeń. Państwowa Służba Ukrainy ds. Sytuacji Nadzwyczajnych podała, że zginęło 7 osób, a 47 zostało rannych.

Komentarz

- Uderzenie w infrastrukturę energetyczną jest kolejnym z serii ataków (zob. [Ukraina: kryzys infrastruktury energetycznej i potencjał nowej fali uchodźców](#)), które rozpoczęły się w marcu br. W przeciwieństwie do poprzednich głównym celem najprawdopodobniej nie były obiekty generacji energii elektrycznej, a elementy sieci przesyłowych. Uderzenie nastąpiło w okresie względnej stabilizacji systemu elektroenergetycznego. W drugiej połowie sierpnia (z nielicznymi wyjątkami) nie planowano przerw w dostawach prądu, co wynikało z mniejszej konsumpcji oraz zakończenia remontów bloków elektrowni atomowych. Ukrenerho zapowiedziało nawet wznowienie eksportu nadwyżek energii do UE, jednak po ostatnich atakach plany te zawieszono. Jeśli uderzenia się nie powtórzą, przywrócenie stabilnych dostaw prądu powinno nastąpić w ciągu kilku-kilkunastu dni. Niezależnie od tego od końca października należy spodziewać się stałych przerw w dostawach prądu na terenie całego kraju, co stanowi konsekwencję zniszczeń generacji w okresie marzec–czerwiec.

- W komentarzach ukraińskich dominuje przekaz, że atak jest rosyjską zemstą za wkroczenie Sił Zbrojnych Ukrainy na terytorium FR. Obserwatorzy zakładali, że nastąpi on w Dzień Niepodległości 24 sierpnia. Dotychczas agresor nie obierał za cel hydroelektrowni w północnej części Ukrainy. Biorąc pod uwagę sytuację po zerwaniu tamy Kachowskiej Elektrowni Wodnej (zob. [Wysadzenie tamy na Dnieprze w Nowej Kachowce. 467. dzień wojny](#)), uderzenie w hydroelektrownię w Wyszogrodzie można odczytywać także jako groźbę doprowadzenia do katastrofy technologicznej, której ofiarą może paść ukraińska stolica (duża część Kijowa i jego okolic zostałaby zalana).
- Uwagę zwraca długotrwały brak informacji dotyczących ataku od struktur wojskowych. Komunikat Dowództwa Sił Powietrznych ukazał się co najmniej sześć godzin później niż zwykle. Świadczy to o skali uderzenia i związanych z nią trudnościach z zebraniem danych na temat ataku. Stosunkowo niewielka liczba zabitych i rannych wskazuje, że faktyczna skuteczność ukraińskiej obrony powietrznej była bliższa podawanej przez źródła lokalne. Ofiarami są bowiem osoby, które ucierpiały głównie w wyniku upadku odłamków. Bezpośrednie – celowe lub przypadkowe – trafienia w obiekt strictly cywilny zdarzają się sporadycznie (liczba ofiar z jednego budynku bywa wówczas znacznie wyższa niż z całego terytorium Ukrainy po ataku 26 sierpnia). Do większej skuteczności Rosjan mogło przyczynić się to, że część systemów obrony powietrznej chroniących dotąd obiekty w głębi Ukrainy przesunięto do osłony ukraińskiego zgrupowania w

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji Sztabu Generalnego Sił Zbrojnych Ukrainy, Dowództwa Sił Powietrznych Sił Zbrojnych Ukrainy oraz obwodowych administracji wojskowych.

Tabela. Skutki ataku według władz lokalnych

obwód	skutki
charkowski	trafione obiekty infrastruktury cywilnej w Charkowie i rejonie łozowskim
chmielnicki	uszkodzony obiekt infrastruktury energetycznej (nieoficjalnie podstacja Chmielnicki)
dniepropetrowski	trafione obiekty infrastruktury energetycznej w rejonach dniewrowskim
iwanofrankiwski	trafiony obiekt infrastruktury krytycznej
kijowski	uszkodzone dwa obiekty infrastruktury energetycznej w Białej Cerkwi i w Wyszogrodzie (Kijowska Elektrownia Wodna)
kirowohradzki	trafione obiekty energetyczne i infrastruktury krytycznej w rejonach kropywnyckim i aleksandryjskim
lwowski	trafionych (z różnym stopniem uszkodzeń) kilka obiektów energetycznych, m.in. w rejonie drohobyczkim
odesski	trafione obiekty infrastruktury energetycznej i cywilnej (nieoficjalnie podstacja Usatowo)
połtawski	trafiony obiekt przemysłowy w Krzemieńczuku
rówieński	trafiony obiekt infrastruktury energetycznej
sumski	uszkodzone obiekty infrastruktury energetycznej i kolejowej
winnicki	trafiony obiekt infrastruktury krytycznej (nieoficjalnie podstacje Winnica i Bar)
wołyński	uszkodzony obiekt infrastruktury w Łucku
zaporożski	trafiony obiekt infrastruktury energetycznej
żytomierski	uszkodzony obiekt infrastruktury krytycznej
Kijów	według źródeł nieoficjalnych trafione zostały obiekty przemysłowe
mikołajowski	według źródeł nieoficjalnych trafiona została podstacja Trychaty

Źródło: opracowanie własne.